

การสำรวจและศึกษาความหลากหลายของปลวกในป่าเต็งรัง-รัง รุ้นใหม่และป่าดิบแล้งในอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี ภาคตะวันตกของประเทศไทย

**Survey and Study on Diversity of Termites in Secondary Dry Dipterocarp Forest and Dry Evergreen Forest at Srinakarin Dam National Park, Kanchanaburi Province, Western Thailand.**

ยุพาพร สรรพวัตร, จารุณี วงศ์ข้าหลวง, ศจิษฐ์ ชุตินาภกรณ์  
*Yupaporn Sornnuwat, Charunee Vongkaluang, Sajit Chutibhapakorn*

**บทคัดย่อ**

จากการสำรวจปลวกในพื้นที่ป่าเต็งรังและป่าดิบแล้งในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี ในปี พ.ศ.2544 จากการจำแนกปลวกจำนวน 360 ตัวอย่าง พบปลวกทั้งสิ้น 47 ชนิด จัดอยู่ใน 3 วงศ์ใหญ่ (Family) 7 วงศ์ย่อย (subfamily) 16 สกุล (genera) โดยป่าเต็งรังรุ้นใหม่พบว่ามี ความหลากหลายของปลวก(35 ชนิด 13 สกุล) มากกว่าป่าดิบแล้ง (17 ชนิด 11 สกุล) ปลวกในวงศ์ย่อย Macrotermitinae ซึ่งเป็นกลุ่ม ปลวกเพาะเลี้ยงเชื้อราที่กินทั้งเนื้อไม้ เศษไม้และใบไม้เป็นอาหาร จัดเป็นปลวกกลุ่มเด่นที่มีบทบาทสำคัญในป่าเต็งรังรุ้นใหม่ *Odontotermes* และ *Ancistrotermes* จัดเป็นปลวกชนิดเด่นที่พบมากที่สุด ในขณะที่ปลวกในวงศ์ย่อย Termitinae และ Macrotermitinae โดยเฉพาะกลุ่มปลวกที่กินเนื้อไม้ เศษไม้ และใบไม้เป็นอาหารจัดเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญ อยู่ในป่าดิบแล้ง โดย *Odontotermes* จัดเป็นปลวกชนิดเด่นที่พบมากที่สุด

**Abstract**

Random Surveys were made in two different forest type. Secondary dry dipterocarp forest [SDDF] and dry evergreen forest [DEF] in Srinakarin Dam National Park, Kanchanaburi Province, Western Thailand in 2001. Morphological identification of 360 samples gave the results of 3 families, 6 subfamilies, 16 genera 47 species. Species diversity of termites in SDDF [35 species, 13 genera] found to be higher than DEF [17 species, 11 genera]. Macrotermitinae, the fungus growing termite or wood and leaf feeder was the major characteristic group that play an important role in SDDF, while *Odontotermes* and *Ancistrotermes* are reported as the dominant species. Termitinae as well as Macrotermitinae group showed a major feature in DEF meanwhile, *Odontotermes* is also recorded as the dominant species.